

Annexure - 1

Part A - General Knowledge, Punjab History and Culture, Logical Reasoning Mental Ability, Punjabi, English and ICT.

Sr. No.	<i>Indicative Contents of Syllabus</i>	<i>Weightage (Approx.)</i>
1.	<p>General Knowledge and Current affairs of National and International importance including:</p> <p>(i) Polity issues, (ii) Environment issues, (iii) Current Affairs, (iv) Science and Technology, (v) Economic issues, (vi) History of India with special reference to Indian freedom struggle movement. (vii) Sports, (viii) Cinema and Literature. (ix) Geography</p>	10
2.	<p>Punjab History and Culture:- Physical features of Punjab and its ancient history. Social, religious and economic life in Punjab. Development of Language & literature and Arts in Punjab, Social and culture of Punjab during Afgan/Mughal Rule, Bhakti Movement, Sufism, Teachings/History of Sikh Gurus and Saints in Punjab. Adi Granth, Sikh Rulers, Freedom movements of Punjab.</p>	5
3.	<p>Logical Reasoning & Mental Ability:</p> <p>(i) Logical reasoning, analytical and mental ability. (05 Marks) (ii) Basic numerical skills, numbers, magnitudes, percentage, numerical relation appreciation. (03 Marks) (iii) Data analysis, Graphic presentation charts, tables, spreadsheets. (02 Marks)</p>	10
4.	<p>ਪੰਜਾਬੀ:- ਸ਼ੁੱਧ-ਅਸ਼ੁੱਧ, ਸ਼ਬਦਜੋੜ, ਅਗੇਤਰ ਅਤੇ ਪਿਛੇਤਰ, ਸਮਾਨਾਰਥਕ/ਵਿਰੋਧੀਸ਼ਬਦ, ਨਾਂਵ, ਪੜਨਾਂਵ ਅਤੇ ਕਿਰਿਆ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਤੇ ਸਹੀ ਵਰਤੋਂ, ਲਿੰਗ ਅਤੇ ਵਚਨ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਖਾਣ ਤੇ ਮੁਹਾਵਰੇ, ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ ਅਤੇ ਬਹੁਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਆਦਿ।</p>	5
5.	<p>English:- Basic Grammar, Subject and Verb, Adjectives and Adverbs, Synonyms, Antonyms, One Word Substitution, Fill in the Blanks, Correction in Sentences, Idioms and their meanings, Spell Checks, Adjectives, Articles, Prepositions, Direct and Indirect Speech, Active and Passive Voice, Correction in Sentences, etc.</p>	5
6.	<p>ICT:- Basics of computers, Network & Internet, Use of office productivity tools Word, Excel, Spreadsheet & PowerPoint.</p>	5
	Maximum Marks	40

Annexure – 2
Part B - Subject Syllabus for the post of Instructor

Number of Questions 80

Maximum Marks- 80

1. ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਰੂਪ:-

ਸਾਹਿਤ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਪ੍ਰਯੋਜਨ, ਤੱਤ

ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਹੋਰ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ: ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸਮਾਜ, ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨ, ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ, ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਧਰਮ, ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤੀ, ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ, ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ

ਸਾਹਿਤ ਰੂਪ:

ਮੱਧਕਾਲੀ ਰੂਪ: ਸਲੋਕ, ਕਾਫੀ, ਸੀਹਰਫੀ, ਕਿੱਸਾ, ਵਾਰ, ਜੰਗਨਾਮਾ, ਜਨਮਸਾਖੀ

ਆਧੁਨਿਕ ਰੂਪ: ਨਜ਼ਮ, ਗੀਤ, ਗਜ਼ਲ, ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਕਵਿਤਾ, ਕਹਾਣੀ, ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀ, ਨਾਵਲ, ਨਾਵਲੈਟ, ਨਾਟਕ, ਇਕਾਂਗੀ, ਜੀਵਨੀ, ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ, ਸਫਰਨਾਮਾ, ਡਾਇਰੀ, ਨਿਬੰਧ, ਰੇਖਾ ਚਿੱਤਰ

2. ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ-ਧਾਰਾ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ-ਧਾਰਾ:-

ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ-ਧਾਰਾ: ਆਰੰਭ, ਵਿਕਾਸ ਪੜਾਅ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ

ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸੂਫੀ ਕਵੀ: ਬਾਬਾ ਸ਼ੇਖ ਫਰੀਦ, ਵਜੀਦ, ਸ਼ਾਹ ਹੁਸੈਨ, ਬੁੱਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ, ਸੁਲਤਾਨ ਬਾਹੂ

ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ-ਧਾਰਾ: ਆਰੰਭ, ਵਿਕਾਸ ਪੜਾਅ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ

ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ-ਧਾਰਾ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕਵੀ: ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ, ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ, ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ, ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ, ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ, ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ, ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ

3. ਪੰਜਾਬੀ ਕਿੱਸਾ ਕਾਵਿ-ਧਾਰਾ ਅਤੇ ਬੀਰ ਕਾਵਿ-ਧਾਰਾ:-

ਪੰਜਾਬੀ ਕਿੱਸਾ ਕਾਵਿ-ਧਾਰਾ: ਆਰੰਭ, ਵਿਕਾਸ ਪੜਾਅ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ

ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕਵੀ: ਦਮੋਦਰ, ਪੀਲੂ, ਹਾਸ਼ਮ, ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ, ਕਾਦਰਯਾਰ

ਬੀਰ ਕਾਵਿ-ਧਾਰਾ: ਆਰੰਭ, ਵਿਕਾਸ ਪੜਾਅ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ

ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕਵੀ: ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ, ਨਜ਼ਾਬਤ, ਸ਼ਾਹ ਮੁਹੰਮਦ

4. ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ:-

ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ: ਆਰੰਭ, ਵਿਕਾਸ ਪੜਾਅ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ

ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਰੁਝਾਨ: ਆਦਰਸ਼ਵਾਦੀ, ਯਥਾਰਥਵਾਦੀ, ਪ੍ਰਗਤੀਵਾਦੀ, ਜੁਝਾਰਵਾਦੀ, ਸਮਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ

ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕਵੀ: ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰੋ. ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ, ਧਨੀ ਰਾਮ ਚਾੜ੍ਹਕ, ਪ੍ਰੋ. ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ, ਬਾਵਾ ਬਲਵੰਤ, ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਬਟਾਲਵੀ, ਡਾ. ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ, ਡਾ.ਜਗਤਾਰ, ਪਾਸ਼, ਸੰਤ ਰਾਮ ਉਦਾਸੀ, ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ, ਜਸਵੰਤ ਦੀਦ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ

5. ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ, ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਗਲਪ, ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਤੇ ਇਕਾਂਗੀ:-

ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ: ਆਰੰਭ, ਵਿਕਾਸ ਪੜਾਅ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ

ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ: ਆਰੰਭ, ਵਿਕਾਸ ਪੜਾਅ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ

ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਨਾਵਲਕਾਰ: ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ, ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਕੰਵਲ, ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ, ਰਾਮ ਸਰੂਪ ਅਣਖੀ, ਦਲੀਪ ਕੌਰ ਟਿਵਾਣਾ

ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ: ਆਰੰਭ, ਵਿਕਾਸ ਪੜਾਅ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ

ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕਹਾਣੀਕਾਰ: ਸੁਜਾਨ ਸਿੰਘ, ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦੁੱਗਲ, ਕੁਲਵੰਤ ਵਿਰਕ, ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਵਰਿਆਮ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ

ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਇਕਾਂਗੀ: ਆਰੰਭ, ਵਿਕਾਸ ਪੜਾਅ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ

ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਨਾਟਕਕਾਰ ਅਤੇ ਇਕਾਂਗੀਕਾਰ: ਈਸ਼ਵਰ ਚੰਦਰ ਨੰਦਾ, ਬਲਵੰਤ ਗਾਰਗੀ, ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਔਲਖ, ਆਤਮਜੀਤ, ਚਰਨ ਦਾਸ ਸਿੱਧੂ, ਸਵਰਾਜਬੀਰ

6. ਛੰਦ, ਭਾਰਤੀ ਕਾਵਿ-ਸ਼ਾਸਤਰ ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਆਲੋਚਨਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀ:-

ਛੰਦ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਕਿਸਮਾਂ ਅਤੇ ਲੱਛਣ

ਛੰਦ: ਦੇਹਿਰਾ, ਕਬਿੱਤ, ਕੋਰੜਾ, ਚੌਪਈ, ਦਵੱਈਆ, ਬੈਂਤ, ਸਿਰਖੰਡੀ

ਭਾਰਤੀ ਕਾਵਿ-ਸ਼ਾਸਤਰ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸੰਪਰਦਾਵਾਂ: ਧੁਨੀ ਸੰਪਰਦਾਇ, ਰਸ ਸੰਪਰਦਾਇ, ਅਲੰਕਾਰ ਸੰਪਰਦਾਇ

ਪੱਛਮੀ ਆਲੋਚਨਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮੂਲ ਸੰਕਲਪ: ਅਨੁਕਰਣ, ਵਿਚੇਚਨ, ਕਲਾਸਿਕਵਾਦ, ਰੁਮਾਂਸਵਾਦ, ਯਥਾਰਥਵਾਦ, ਮਾਰਕਸਵਾਦ, ਮਿੱਥ, ਸੰਰਚਨਾ, ਪ੍ਰਤੀਕ, ਬਿੰਬ, ਸ਼ੈਲੀ

7. ਭਾਸ਼ਾ, ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ:-

ਭਾਸ਼ਾ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ, ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵ

ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਖੇਤਰ

ਭਾਸ਼ਾ ਵੰਨਗੀਆਂ: ਟਕਸਾਲੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਵਿਅਕਤੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਅਪਭਾਸ਼ਾ, ਗੁਪਤ ਭਾਸ਼ਾ, ਰਜਿਸਟਰ, ਪਿਜ਼ਨ ਤੇ ਕ੍ਰਿਓਲ

ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ: ਨਿਕਾਸ, ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ

ਉਪਭਾਸ਼ਾ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਉਪਭਾਸ਼ਾ ਦੀਆਂ ਪਛਾਣ-ਵਿਧੀਆਂ, ਪੰਜਾਬੀ ਦੀਆਂ ਉਪਭਾਸ਼ਾਵਾਂ

ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ: ਨਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ